

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 8 października 2013 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi;

I ustalił, że w skład majątku wspólnego byłych małżonków A. K. (1) i P. K. wchodzi :

1. ruchomości znajdujące się w mieszkaniu P. K. :

- a) lodówka L. o wartości 600 zł (sześćset),
- b) kuchnia gazowa z piekarnikiem elektrycznym marki A. o wartości 1000 zł (jeden tysiąc złotych),
- c) zabudowa kuchni wraz z okapem i zlewozmywakiem F. o wartości 500 zł (pięćset złotych),
- d) ekspres do kawy o wartości 75 zł (siedemdziesiąt pięć złotych),
- e) kuchnia mikrofalowa o wartości 400 zł (czteryście złotych),
- f) wanna narożna o wartości 500 zł (pięćset złotych),
- g) pralka A. o wartości 900 zł (dziewięćset złotych),
- h) system splukiwania G. o wartości 300 zł (trzysta złotych),
- i) armatura łazienkowa O. o wartości 300 zł (trzysta złotych),
- j) zabudowa łazienkowa o wartości 350 zł (trzysta pięćdziesiąt złotych),
- k) zabudowa przedpokoju w postaci dwóch szaf o wartości 800 zł (osiemset złotych),
- l) półki o wartości 200 zł (dwieście złotych),
- m) drzwi przesuwne o wartości 300 zł (trzysta złotych),
- n) kanapa, dwa fotele i ławo-stół o wartości 1050 zł (jeden tysiąc pięćdziesiąt złotych),
- o) gładzie gipsowe, glazura i terakota o wartości 2000 zł (dwa tysiące złotych),
- p) aparat fotograficzny marki S. o wartości 100 zł (sto złotych),
- q) Komputer wraz z monitorem o wartości 1000 zł (jeden tysiąc złotych),
- r) dwie kolumny J. o wartości 500 zł (pięćset złotych),
- s) wzmacniacz A. o wartości 500 zł (pięćset złotych),,
- t) wiertarka o wartości 100 zł (sto złotych),
- u) wkrętarka o wartości 80 zł (osiemdziesiąt złotych),
- v) drabina o wartości 120 zł (sto dwadzieścia złotych),
- w) lutownica marki B. o wartości 120 zł (sto dwadzieścia złotych),
- x) skrzynka na narzędzia o wartości 150 zł (sto pięćdziesiąt złotych),

y) alarm zamontowany w mieszkaniu przy ul.(...) o wartości 1100 zł (jeden tysiąc sto złotych),

2. ruchomości będące w posiadaniu A. K. (1) :

a) komplet sztućców o wartości 500 zł (pięćset złotych),

b) telewizor marki S. o wartości 350 zł (trzysta pięćdziesiąt złotych),

c) notebook marki F. wraz z zasilaczem o wartości 400 zł (czteryście złotych),

d) nawigacja (...) o wartości 100 zł (sto złotych),

3. Przedsiębiorstwo prowadzone pod firmą (...) działające na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej pod numerem (...) na podstawie zaświadczenia numer (...) (...) - (...) z dnia 25.01.2005 roku o wartości 270 782 zł (dwieście siedemdziesiąt tysięcy siedemset osiemdziesiąt dwa złote),

II. ustalił wartość nakładów poczynionych z majątku wspólnego na majątek odrębny

P. K. na kwotę 15800 zł (piętnaście tysięcy osiemset złotych),

III. dokonał podziału majątku wspólnego byłych małżonków A. K. (1) i P. K. w ten sposób że składniki wskazane w punkcie I. ust.1 przyznał na wyłączną własność P. K. a składniki wskazane w punkcie I. ust.2 i 3 przyznał na wyłączną własność A. K. (1),

IV. zasądził od A. K. (1) na rzecz P. K. tytułem spłaty kwotę 121 643,50 zł (sto dwadzieścia jeden tysięcy sześćset czterdzieści trzy złote i 50/100) płatną w czterech ratach : pierwsza rata w wysokości 31 643,50 (trzydzieści jeden tysięcy sześćset czterdzieści trzy złote i 50/100) płatna do dnia 15 grudnia 2014 roku , druga rata w wysokości 30 000 zł (trzydzieści tysięcy złotych) płatna do dnia 15 grudnia 2015 roku , trzecia rata w wysokości 30 000 zł (trzydzieści tysięcy złotych) płatna do dnia 15 grudnia 2016 roku, czwarta rata w wysokości 30 000 zł (trzydzieści tysięcy złotych) płatna do dnia 15 grudnia 2017 roku, z ustawowymi odsetkami na wypadek uchybienia terminu płatności którejkolwiek z rat;

V. zasądził od P. K. na rzecz A. K. (1) kwotę 12 272,50 zł (dwanaście tysięcy dwieście siedemdziesiąt dwa złote i 50/100) tytułem spłaty, płatną w terminie 30 dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia,

VI. ustalił że każdy z uczestników postępowania ponosi koszty związane ze swoim udziałem w sprawie.

Powyższe orzeczenie Sąd Rejonowy oparł na ustaleniach, z których najistotniejsze przedstawiają się następująco:

A. K. (1) i P. K. zawarli związek małżeński w dniu 31 grudnia 1994 roku. Małżeństwo zostało rozwiązane przez rozwód w dniu 15 maja 2006 roku. Małżonkowie nie zawierali majątkowych umów małżeńskich i przedmioty nabyte w trakcie trwania małżeństwa weszły do wspólności majątkowej. W trakcie trwania małżeństwa przeprowadzili remont mieszkania stanowiącego majątek odrębny wnioskodawcy. Za remont małżonkowie płacili z pieniędzy wspólnych. Wartość tych nakładów strony wyceniły na kwotę 2000 zł. Łączne koszty ruchomości nabytych do kuchni wynosiły 2575 zł. Łączna wartość nakładów poczynionych na zabudowę łazienki wynosiła 2350 zł. Zostały zamontowane dwie szafy w pokoju i przedpokoju każda o wartości 400 zł. Półki pod wymiar wyceniono na kwotę 200 zł. Drzwi przesuwne strony wyceniły na kwotę 300 zł. Kupiono też kanapę, dwa fotele, ławostół o łącznej wartości 1050 zł. Sam remont , z pominięciem zakupu przedmiotów wskazanych wyżej, kosztował 15 800 zł i stanowił nakład na majątek odrębny wnioskodawcy.

Uczestnicy w trakcie trwania małżeństwa kupili też aparat S. o wartości 100 zł, komputer z monitorem o wartości 1000 zł, kolumny J. o wartości 250 zł, wzmacniacz A. o wartości 500 zł. Przedmioty te w chwili ustania małżeństwa były u wnioskodawcy. Zamontowano również alarm w mieszkaniu wnioskodawcy o wartości 1100 zł. Uczestniczka w ramach wstępnego podziału majątku po ustaniu małżeństwa zatrzymała komplet sztućców posrebrzanych o wartości

500 zł, telewizor marki S. o wartości 350 zł, kamerę panasonic o wartości 100 zł, notebook F. z zasilaczem o wartości 400 zł, oraz nawigację (...) o wartości 100 zł. Łączna wartość tych przedmiotów to 1350 zł.

Uczestnicy prowadzili działalność gospodarczą pod firmą (...). Firma ta została założona w trakcie trwania małżeństwa w 1996 roku na A. K. (1). Małżonkowie utrzymywali się z dochodów pochodzących z tej działalności gospodarczej. Firma wynajmowała lokal. Wyposażenie biura według stanu na dzień rozvodu stanowiło wartość 7230 zł. Firma kupiła samochód marki P. (...) o wartości 16885,25 zł netto. Już w trakcie trwania rozvodu strony postanowiły że działalnością gospodarczą po rozwodzie zajmie się A. K. (1). Od rozvodu do chwili obecnej uczestniczka prowadzi firmę (...). Odchodząc z firmy wnioskodawca pobrał z firmy : wiertarkę, wkrętarke, drabinę, tzw. serwisówkę oraz lutownicę marki B.. Łączna wartość tych sprzętów to 570 zł.

Firma (...) jest warta 270 782 zł. Kwota ta obejmuje wyposażenie biura, stan zapasów artykułów handlowych, stan środków na rachunku bankowym, wartość obciążeń firmy. Wyposażenie biura biegły wycenił na kwotę 7230 zł.

Wyceniając wartość artykułów handlowych biegły brał pod uwagę spis remanentowy sporządzony na dzień 1.01.2006 r., wartość zakupu artykułów handlowych za okres od stycznia 2006 roku do kwietnia 2006 roku oraz wartość zakupu artykułów handlowych za okres od 1 do 15 maja 2006 roku według zapisów w księdze przychodów i rozchodów. Firma (...) na dzień 15 maja 2006 roku posiadała towary handlowe (wg. Cen zakupu) na kwotę 381402,70 zł. Określenie wartości tych towarów według cen z chwili sporządzania opinii nie jest możliwe przez porównanie z obecnymi cenami podobnego asortymentu znajdującego się na rynku. W chwili obecnej artykuły audio-video znajdujące się na rynku są oparte na innych, nowszych rozwiązaniach technologicznych, posiadają więcej funkcji oraz różnią się pod względem designerskim od tych produkowanych w poprzednich latach. Sprzedaż w obecnym okresie towarów będących na stanie firmy w maju 2006 roku wiązałaby się upustem cenowym na poziomie 25%.

Firma posiada dwa rachunki bankowe w oparciu o które prowadzi rozliczenia finansowe. Na rachunku w Banku (...) SA na dzień 15 maja 2006 roku stan środków na rachunku wynosił 396,46 zł. Natomiast w Banku (...) SA firma ma kredyt odnawialny w wysokości 40000 zł. Na dzień 15 maja 2006 r. stan zadłużenia z tytułu kredytu wynosił 39781,97 zł. W skład majątku firmy wchodzi też samochód marki P. (...) o wartości 16 885,25 zł.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy zważył, że wszystkie przedmioty znajdujące się w mieszkaniu wnioskodawcy, a stanowiące majątek wspólny należało przysądzić wnioskodawcy. Z kolei uczestniczka uzyskała z majątku wspólnego sztuce posrebrzane, telewizor S., notebook, nawigację (...), kamerę, których wartość r wyraża się kwotą 1350 zł. W ramach podziału majątku wspólnego uczestniczka uzyskała też firmę (...) wraz z samochodem, gdyż strony były zgodne co do takiego sposobu podziału majątku.

Uczestniczka w ramach podziału uzyskała składniki o wartości przewyższającej swój udział. Jednakże wnioskodawca w ramach podziału uzyskał nie tylko ruchomości ale zatrzymał nakłady poczynione na jego mieszkanie z majątku wspólnego. Jako że jest to nakład z majątku wspólnego na majątek odrębny podlega on rozliczeniu w sprawie o podział majątku. Sąd od kwoty spłaty na rzecz wnioskodawcy odjął kwotę stanowiącą połowę nakładu z majątku wspólnego, w ten sposób wysokość spłaty na rzecz wnioskodawcy ostatecznie wynosi 121 643,50 zł. Kwotę tę Sąd zasądził od uczestniczki na rzecz wnioskodawcy w czterech ratach rocznych po 30 000 zł, jedna rata w wysokości 31 643,50 zł. Taki sposób zapłaty wynika z oceny możliwości finansowych uczestniczki. Raty roczne po 30 000 zł, jedna rata w wysokości 31 643,50 zł. Taki system zapłaty wynika z oceny możliwości finansowych uczestniczki. Wprowadzenie rat rocznych umożliwia uczestniczkę zgromadzenie w terminie płatności sumy odpowiadającej wielkości raty, jednocześnie uczestniczka ma rok na odłożenie tej kwoty z uzyskiwanych dochodów, które przy działalności gospodarczej w skali miesięcznej nie są stałe. Sąd w podziale majątku nie uwzględnił wszystkich składników wskazywanych przez strony. Co do części zgłoszonych ruchomości uznano, że brak jest dowodu iż takie przedmioty były w majątku wspólnym.

Sąd nie uwzględnił również żądania uczestniczki ustalenia że w skład majątku wspólnego wchodzi kwota 319 042,40 zł pobrana przez wnioskodawcę z rachunku bankowego, gdyż nie znalazł dowodów na poparcie tych twierdzeń.

Dokonano rozliczeń kwot zapłaconych przez uczestniczkę po ustaniu małżeństwa a stanowiących zobowiązania obojga małżonków powstałe w trakcie trwania wspólności majątkowej, zasądając kwotę 12 272,50 zł. od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki. Nie zasługiwały natomiast na uwzględnienie żądania uczestniczki rozliczenia faktur za telefony. Zobowiązania te powstałe po ustaniu małżeństwa i nie ma podstaw do przeprowadzania tych rozliczeń w sprawie o podział majątku wspólnego.

Powyższe postanowienie w zakresie ustalenia wartości przedsiębiorstwa wchodzącego w skład majątku wspólnego, terminu i ilości rat spłaty na rzecz wnioskodawcy oraz terminu spłaty na rzecz uczestniczki, zaskarżył apelacją wnioskodawca.

Skarżący podniósł następujące zarzuty:

1. naruszenia art. 6 k.c. w związku z art. 232 k.p.c. poprzez błędne przyjęcie, że uczestniczka postępowania wykazała kondycję finansową prowadzonej przez siebie firmy, wysokość prognozowanych w kolejnych latach dochodów, brak zdolności kredytowej, jak również stan poczynionych od dnia 15 maja 2006 roku oszczędności, a także naruszenie ww. przepisu prawa poprzez błędne przyjęcie, że uczestniczka postępowania wykazała sytuację majątkową i finansową wnioskodawcy, art. 212 § 2 i 3 k.c. w szczególności poprzez pominięcie wykładni celowościowej i funkcjonalnej jego treści oraz art. 14 ust. 1 pkt 2 i ust. 5 ustawy o VAT w związku z art. 232 k.p.c.;

2. naruszenie art. 233 § 1 i 2 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c., art. 328 § 2 k.p.c., co przejawiało się dowolną i błędną oceną:

- sytuacji majątkowej i rodzinnej uczestniczki postępowania w kontekście osiągniętych przez nią dochodów, pominięcia możliwości zaciągnięcia przez nią kredytu, możliwości spłaty wnioskodawcy bez nadmiernego dla niej obciążenia w czterech ratach, z czego I rata w kwocie 31.643 złote płatna do dnia 15 grudnia 2014 roku;

- sytuacji majątkowej wnioskodawcy, dla którego uzyskanie od uczestniczki spłaty w czterech ratach w terminie do dnia 15 grudnia 2017 roku nie stanowi rozwiązania krzywdzącego;

- możliwości finansowych wnioskodawcy, prowadzącą do stwierdzenia, że jest on w stanie bez uszczerbku dla siebie i rodziny (małego syna) dokonać spłaty uczestniczki w kwocie 12.272, 50 złotych w terminie 30 dni od uprawomocnienia się orzeczenia w niniejszej sprawie;

- opinii biegłego dokonującego wyceny firmy (...) opartej na kwotach księgowych netto pomniejszonych o 25 % upustu i przyjmującej brak znaczenia dla ustalenia wartości firmy faktu sprzedaży przez uczestniczkę postępowania towarów wskazanych w remanencie do końca 2006 roku.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez podwyższenie kwoty wartości firmy (...) ustalonej w punkcie I.3 do wysokości 444.314,55 złotych, zmniejszenie uczestnicze w punkcie IV postanowienia ilości rat do 2 rat i skrócenie terminu spłaty do dnia 1 września 2015 roku z tym, że 1 rata w wysokości 100.000 złotych płatna będzie w terminie do dnia 1 lipca 2015 roku z ustawowymi odsetkami nas wypadek uchybienia terminu płatności którejkolwiek z rat, a także zmianę zaskarżonego postanowienia w punkcie V poprzez wydłużenie wnioskodawcy terminu spłaty do trzech miesięcy od daty uprawomocnienia się rozstrzygnięcia oraz orzeczenie w przedmiocie kosztów postępowania według norm przepisanych; ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania z uwzględnieniem kosztów postępowania odwoławczego.

Podczas rozprawy apelacyjnej w dniu 20 maja 2015 roku uczestniczka postępowania uznała żądanie apelacji w zakresie przesunięcia terminu spłaty należnej uczestnicze do 3 miesięcy oraz przesunięcia terminu spłaty pierwszej raty należnej wnioskodawcy, w pozostałym zakresie wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej uczestnicze postępowania w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest częściowo zasadna.

Na wstępie należy wskazać, że Sąd II instancji rozpoznając apelację, ocenił stan faktyczny ustalony przez Sąd I instancji jako prawidłowy i zgodny z zebrany w sprawie materiałem dowodowym, a w konsekwencji na podstawie art. 382 k.p.c. przyjął jego ustalenia za własne. Sąd Rejonowy zgodnie z przepisami procedury cywilnej przeprowadził postępowanie dowodowe, ustalając stan faktyczny w sposób szczegółowy, z wyjątkiem ustaleń dotyczących aktualnej sytuacji majątkowej uczestników postępowania. Sąd II instancji uznając je za niedostateczne w tym zakresie poczynił dodatkowe ustalenia, z których wynika, że uczestniczka postępowania jest zatrudniona u swojego konkubenta ma podstawie umowy o pracę w wymiarze ¼ etatu z wynagrodzeniem 420 złotych, otrzymuje także alimenty na dziecko.

Przystępując do rozważenia poszczególnych zarzutów apelacji w pierwszej kolejności należy odnieść do tej ich części, które choć występują w różnej konfiguracji przez powołanie się na naruszenie odpowiednich przepisów prawa materialnego i procesowego w istocie kwestionują ustaloną przez Sąd I instancji wartość przedsiębiorstwa prowadzonego pod firmą (...), a wchodzącą w skład majątku wspólnego małżonków.

Przede wszystkim skarżący podważa opinię biegłego sądowego z zakresu ekonomiki i organizacji przemysłu A. K. (2), która po uwzględnieniu opinii biegłych do spraw ruchomości i dokumentacji księgowej była podstawą ustalenia wartości firmy (...). Wnioskodawca zarzuca biegłemu, iż niezasadnie przyjął pomniejszenie wartości handlowej towarów o 25%. Zarzut swój poparł twierdzeniem, iż do końca 2006 roku prawie wszystkie towary wskazane w remanencie za 2006 rok zostały sprzedane. Zdaniem wnioskodawcy nie można czynić założenia, że towary te sprzedawane w 2010 roku byłyby sprzedawane z upustem w wysokości 25%. Skarżący zakwestionował także rozliczenie składników zasilających przedsiębiorstwo według wartości netto prezentując stanowisko, że towar będący przedmiotem obrotu firmy był obciążony dodatkowo stawką podatku VAT. Jego zdaniem wycena wartości przedsiębiorstwa powinna uwzględniać tę okoliczność.

W tym stanie rzeczy, a także mając na uwadze znaczny wpływ czasu od wydania poprzedniej opinii, Sąd Okręgowy na podstawie art. 286 w związku z art. 391 § 1 i art. 13 § 2 k.p.c. uznał za konieczne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego zakresu ekonomiki i wyceny przedsiębiorstw na okoliczność wartości należącego do uczestników postępowania przedsiębiorstwa (...) w Ł. według stanu na dzień 13 lipca 2006 roku i cen aktualnych.

W postępowaniu apelacyjnym pisemną opinię dotyczącą wskazanych powyżej okoliczności sporządził biegły z zakresu ekonomiki przedsiębiorstw (...). Biegły w swojej opinii, której wnioski w pełnej rozciągłości podtrzymał także w ustnej opinii uzupełniającej złożonej na rozprawie wskazał, że najbardziej miarodajną na potrzeby niniejszego postępowania działowego metodą wyceny przedsiębiorstwa uwzględniającą ponadto profil i skalę działalności firmy jest metoda księgowa. Pokazuje ona całokształt jej działalności. Gdyby wycena dotyczyła sprzedaży przedsiębiorstwa należałoby upatrywać większej trafności w pozostałych dostępnych metodach. Ich zastosowanie okazałoby się uzasadnione tylko w przypadku, gdy wycena przy użyciu pozostałych metod w sposób rażący odbiegałaby od wyceny metodą księgową, co w niniejszej sprawie nie miało miejsca.

Odnosząc się do skorygowania wartości majątku firmy poprzez przyznanie swoistej bonifikaty w wysokości 25 % biegły wyjaśnił, że jest ona uzasadniona zjawiskiem technologicznego starzenia się produktów elektronicznych wynikającego z niezwykle dynamicznego postępu technicznego w tej dziedzinie. Proces ten, który w branży elektronicznej jest szczególnie widoczny, w sposób bezpośredni kształtuje rynek handlu produktami i wpływa na zmniejszenie zainteresowania klientów i w konsekwencji bardzo szybką utratę wartości asortymentu z chwilą wejścia na rynek nowszej, bardziej zaawansowanej technicznie oferty. Powyższa uwaga ma charakter podstawowy dla określenia wartości firmy (...) opierającej działalność na handlu elektroniką użytkową. W ocenie biegłego, uproszczony sposób prowadzenia księgowości firmy (...), a co za tym idzie brak pełnej dostępności remanentów z poszczególnych okresów uniemożliwia ustalenie jakie przedmioty były w ewidencji w określonym przedziale czasowym, kiedy zostały zakupione

i zbyte uprawomocnieniu się orzeczenia rozwodowego. Stąd też biegły kierując się ostrożnością wyceny szacunkowo przyjął, iż większość towarów znajdujących się na stanie przedsiębiorstwa na chwilę ustania wspólności majątkowej zostały zbyte po upływie najwcześniej dwóch lat i w tym czasie można było uzyskać za nie cenę sprzedaży o 25 % niższą od ceny zakupu.

Co zaś tyczy się kwestii wskazania wartości netto przedsiębiorstwa biegły wyraził opinię, że przy jego wycenie nie można uwzględnić stawki podatku VAT towarów zaewidencjonowanych na stanie firmy. Dla uzasadnienia swego stanowiska wskazał, że należności z tego tytułu w metodologii wyceny przedsiębiorstw zaliczane są w poczet zobowiązań, a nie aktywów. Mają one charakter publicznoprawny, ich beneficjentem jest budżet Państwa i z tego względu cała wartość podatku VAT zostaje zaliczona w firmie po stronie zobowiązań.

Biegły szczegółowo odniósł się do kwestii zadłużenia firmy wobec dostawców towaru wynikającej z oświadczenia uczestniczki postępowania. Wyjaśnił, że z uwagi na to, że fakt zadłużenie nie znajduje oparcia w dokumentach firmy, a jedynie w oświadczeniu uczestniczki, wycenę przeprowadził wariantowo, z uwzględnieniem kwoty 50.000 złotych zadłużenia i bez uwzględnienia tej kwoty.

W wyniku przeprowadzonej analizy biegły wskazał, że wartość przedsiębiorstwa wchodzącego w skład majątku wspólnego małżonków wyraża się kwotą 271.738 złotych.

W zaistniałej sytuacji Sąd Okręgowy uznał, że zawarte w opinii biegłego G. wnioski co do wartości przedsiębiorstwa (...) uznać należało za przesądające o prawidłowości ustaleń jakie w tym zakresie poczynił Sąd I instancji. Opinia ta potwierdziła wycenę firmy dokonaną przez biegłego K.. Rozbieżność niespełna 1000 złotych w obu opiniach nie stanowi podstawy do korekty ustaleń i rozstrzygnięcia Sądu I instancji w tym względzie. Nie można wszakże tracić z pola widzenia, że jakkolwiek każda wycena biegłego odpowiada w założeniu rynkowej wartości badanego mienia, ma jedynie charakter szacunkowy, a więc przybliżony.

Sąd Okręgowy uznał obie wydane w niniejszej sprawie opinie biegłych za wiarygodne. Klarowność wniosków opinii obu biegłych nie budzi wątpliwości. Są oni biegłymi nie tylko z zakresu księgowości, ale także z zakresu wyceny przedsiębiorstw, co jest w niniejszej sprawie istotne ponieważ spór między uczestnikami dotyczył wartości przedsiębiorstwa. Stanowisko zostało przez opiniujących szczegółowo umotywowane, a przedstawiona przez biegłych argumentacja jest zgodna z zasadami logiki. Opinie te pozytywnie spełniają kryteria, na które wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 7 listopada 2000 roku w sprawie o sygn. akt I CKN 1170/98 (P.. OSNC 2001/4/64).

Sąd II instancji nie uwzględnił wniosku wnioskodawcy o dopuszczenie dowodu z opinii kolejnego biegłego. Granice zakreślonej tezy wnioskowanego dowodu dotyczą okoliczności, które zostały wyjaśnione w takim stopniu w jakim umożliwia to dostępny materiał dowodowy. Wobec braku dokumentacji księgowej firmy nie sposób w chwili obecnej ustalić, jakie dokładnie towary zostały zakupione w określonym czasie i zbyte po uprawomocnieniu się orzeczenia rozwodowego. Materiał dowodowy zgromadzony w niniejszym postępowaniu jest jednak dostatecznie obszerny i kompletny, ażeby orzec merytorycznie o zasadności stanowisk zajętych przez uczestników co do meritum wniosku o podział majątku. Opinie wydane przez biegłych w przedmiotowej sprawie, niewątpliwie łącznie spełniają stawiane im wymogi, odzwierciedlają staranność i wnikliwość w badaniu zleconego zagadnienia, odpowiadają w sposób wyczerpujący, stanowczy i zrozumiały na postawione pytanie. Opinie te były zatem w pełni miarodajne dla ustalenia wartości przedsiębiorstwa (...) w Ł. według stanu na dzień 13 lipca 2006 roku.

Apelacja podlegała natomiast uwzględnieniu w zakresie w jakim wnioskodawca kwestionował ilość i termin wymagalności rat spłaty należnej wnioskodawcy. Zdaniem Sądu Okręgowego tak znaczne rozciągnięcie w czasie przez Sąd Rejonowy spłat na rzecz wnioskodawcy nadmiernie godzi w jego interes ekonomiczny i pozbawia go realnej możliwości skorzystania zasądzonej przez Sąd I instancji kwoty. Wskazać bowiem należy, iż zasądzona przez Sąd Rejonowy spłata w płatna w 4 ratach nie będzie stanowić wymiernej korzyści dla wnioskodawcy i nie pozwoli mu na skorzystanie ze wspólnie wypracowanego majątku. Nie sposób nie zauważyć, iż w wyniku podziału majątku uczestniczka otrzymała zgodnie ze swym wnioskiem przedsiębiorstwo warte ponad 270.000 złotych. Uczestniczka wykazuje niskie dochody, ale ewidentnie nie tylko te dochody wpływają na standard jej życia.

Za kwotę niespełna 500 zł miesięcznie (a więc znacznie poniżej minimum socjalnego) osobie dorosłej nie uda się utrzymać. Możliwości dochodowe uczestniczki przewyższają jej bieżące dochody. Ustalenie sposobu płatności zasądzonej na rzecz wnioskodawcy kwoty, musi uwzględniać także jego interes. W związku z czym uznać należało, iż na rzecz wnioskodawcy powinna zostać zasądzona spłata w dwóch ratach. Zmniejszenie ilości rat nie przeszkodzi podjęciu przez uczestniczkę postępowania działań zmierzających do uzyskania określonej w postanowieniu kwoty i stwarza jej – przy wykorzystaniu tych możliwości dochodowych, które ewidentnie istnieją, ale nie wynikają ze źródeł ewidencjonowanych – realną możliwość spełnienia zobowiązania. Zwłaszcza, iż postępowanie w niniejszej sprawie zostało wszczęte w styczniu 2009 roku i uczestniczka powinna była przewidywać, zwłaszcza w postępowaniu apelacyjnym, skoro sama apelacji nie składała, że w przy przyznaniu jej przedsiębiorstwa (o co wносиła) będzie musiała dokonać spłaty na rzecz wnioskodawcy.

Rozwijając ostatnio wyrażona myśl, trzeba podkreślić, że w odpowiedzi na apelację uczestniczka zupełnie bezzasadnie oczekiwała uwzględnienia w postępowaniu apelacyjnym jej roszczeń, które szły w kierunku przeciwnym do środka zaskarżenia. W postępowaniu o podział majątku wspólnego obowiązuje zasada wyrażona w art. 384 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., zgodnie z którą korekta orzeczenia na niekorzyść strony wnoszącej apelację nie jest możliwa.

Uwzględnić należało także wniosek apelacji co do przesunięcia terminu spłaty należnej uczestniczce na dzień 3 września 2015 roku (trzy miesiące od uprawomocnienia się postanowienia) oraz przesunięcia terminu spłaty pierwszej raty należnej wnioskodawcy w ten sposób, że pierwsza rata płatna do dnia 1 lipca 2015 roku, a druga do dnia 31 grudnia 2015 roku. Żądanie apelacji w tym zakresie zostało uznane przez uczestniczkę postępowania na rozprawie apelacyjnej w dniu 20 maja 2015 roku.

Z tych względów zachodziła podstawa do wydania orzeczenia reformatoryjnego, o czym na podstawie art. 386 § 1 w związku z art. 13 § 2 k.p.c. orzeczono jak w punkcie 1 podpunkt 1) i 2) sentencji.

W pozostałym zakresie apelacja jako niezasadna podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 w związku z art. 13 § 2 k.p.c.

Z mocy art. 113 ust. 1 z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 ze zmianami) w związku z art. 100 k.p.c. Sąd Okręgowy nakazał pobrać od P. K. i A. K. (1) kwoty po 1278,80 złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono z mocy art. 520 § 1 k.p.c. W niniejszej sprawie uczestnicy postępowania byli w równym stopniu zainteresowani wynikiem postępowania, a ich interesy w zasadzie były wspólne, gdyż zmierzały do uregulowania stosunków majątkowych między nimi i w rezultacie zniesienia wspólności majątku po ustaniu małżeństwa.

W przedmiocie wynagrodzenia pełnomocnika z urzędu uczestniczki postępowania Sąd Okręgowy rozstrzygnął na podstawie art. 113 ust. 1 z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 ze zmianami) w związku z § 6 pkt 6 i § 7 ust. 1 pkt 10 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu z dnia 28 września 2002 r. (Dz.U.2013.461 j.t.).